

اثر تزریق ویتامین B₁₂ بر روند تغییرات وزن میشهای آمیخته افشاری × مریوس در مراحل مختلف آبستنی

خدیدجه عابدی^۱، محمدحسین شهیر^۲، مرتضی یآوری^۳، مصطفی ملکی^۴، مصطفی خدابنده لو^۳

۱. دانش آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه زنجان، ۲. به ترتیب عضو هیئت علمی دانشگاه زنجان، دامپزشکی همدان و دانشگاه

بوعلی سینا، ۳.

دانش آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه بوعلی سینا

khadijeabedi@yahoo.com

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی روند تغییرات وزن میشهای آمیخته افشاری × مریوس در مراحل مختلف آبستنی تحت تیمار تزریق ویتامین B₁₂ بود. ۳۲ راس میش ۱-۲ ساله از نژاد آمیخته افشاری × مریوس در فصل جفت گیری انتخاب و برای همزمانی فحلی به مدت ۱۴ روز سیدرگذاری شدند. تحقیق حاضر در قالب طرح کاملاً تصادفی و آزمایش فاکتوریل ۲×۲ با سطوح تزریق و عدم تزریق B₁₂ و PMSG انجام شد و دلیل مقایسه این دو، ترکیب روشهای تغذیه ای و هورمونی می باشد. میشها به طور تصادفی به ۴ گروه مساوی از جمله یک گروه شاهد و سه گروه تیمار هشت راسی تقسیم شدند. تیمارهای آزمایشی عبارت بودند از گروه شاهد، تیمار ۱: عدم دریافت B₁₂ و دریافت PMSG، تیمار ۲: دریافت B₁₂ و عدم دریافت PMSG، تیمار ۳: دریافت B₁₂ و PMSG. میش ها دو بار در هفته به فاصله ی ۳ روز از هم به مقدار ۴ میلی لیتر طی ۵ نوبت ویتامین B₁₂ را به صورت تزریق عضلانی دریافت کردند. اولین تزریق B₁₂ به گوسفندان ۳ روز قبل از سیدر گذاری و ۱۶ روز قبل از جفت گیری بود. بعد از برداشت سیدر ۴۰۰ واحد هورمون PMSG به صورت عضلانی به نیمی از میشها تزریق شد. وزن کشی میشها، در روز صفر آزمایش، اوایل (۳۵ روزگی)، اواسط (۴ ماهگی) و اواخر آبستنی (اواخر ماه پنجم) انجام شد. نتایج نشان داد که وزن میشها در طول دوره های مختلف آبستنی افزایش معنی داری دارد ($P < 0.05$). در مقایسه بین تیمارها در مرحله آخر آبستنی، تیمار ۳ بیشترین افزایش وزن و تیمار شاهد کمترین افزایش وزن را داشتند. این در حالی بود که تیمار ۳ بیشترین بره زایی را داشت.

کلمات کلیدی: وزن-میش -B₁₂-PMSG

مقدمه

افزایش نرخ تولید مثلی گله یک فاکتور مهم در افزایش سوددهی و سرمایه گذاری در گوسفند است. تغذیه ی صحیح و کافی میش از لحاظ کیفی و کمی و نحوه ی فعالیت تولید مثل و رشد جنین نقش اساسی دارد (۲). فولیکوژن، فرآیند پاسخگو به تغذیه می باشد که با علائم تغذیه ای که مستقیم و یا غیر مستقیم بر تخمدان اثر گذار هستند، سازگار می باشد. ویتامین ها و ریزمغذی ها وظایف تنظیمی بر روی فولیکوژن را دارا می باشد (۱۰). ویتامین B₁₂ (سیانو کوبالامین) شامل هسته ی مرکزی عنصر کبالت می باشد به طوریکه ۴٪ ویتامین را تشکیل می دهد (۲). انرژی جیره فولیکوژن را تحریک می کند (۱۰). ویتامین B₁₂ در مسیر تولید انرژی به عنوان کوفاکتور آنزیم متیل مالونیل کوآنزیم موتاز عمل می کند و منجر به تولید اسید پروپیونیک و در نهایت گلوکز و انرژی می شود و فقدان آن مانع از عملکرد بهینه می شود (۲).

تزریق ویتامین B₁₂ داخل عضلانی بوده و در تمامی مقالات تزریق B₁₂ به میش در حدود ۴ میلی لیتر است. و تنها در اینجا نقش این ویتامین در متابولیسم انرژی مورد بحث است. در این تحقیق برای و بررسی روند تغییرات وزن میشهای افشاری × مریوس از